

[Elgaard.]

Lejligheder inden for Tidsrummet af den nuværende Lovs Gyldighed er flyttet, er Udtryk for, at Tallet 100 000 beskyttede Lejligheder i Dag er meget for højt vurderet.

Lige saa lidt forsøgte Ministeren at rokke en Tøddel ved de Udtalelser, jeg fremsatte vedrørende Byggeriet. Jeg sagde, at der byggedes dobbelt saa meget i Aar pr. 1. Juli som nogen Sinde i alle de Aar, da det offentlige satte kæmpemæssige Kapitaler ind for at afhjælpe Bolignøden. Jeg skal nævne de statistiske Tal. Vurderer man, siger „Statistiske Efterretninger“ Nr. 34 for 24. August i Aar, Byggevirksomhedens Omfang i Aar i Forhold til tidligere Aar, vil man se, at der i Aarene 1920, 1925, 1926, 1929 og 1930 var ca. 5 000 Lejligheder under Opførelse, medens der ikke i noget af de andre siden 1916 har været over 4 000 Lejligheder under Opførelse. Fuldkommen korrekt: dobbelt saa mange Lejligheder under Opførelse pr. 1. Juli i Aar som, med faa Aars Undtagelse, i samtlige Aar siden 1916.

Førrige Gang vi havde Spørgsmaalet til Debat her i Salen, dokumenterede jeg, at Lejlighedernes stigende Antal som Følge af de sidste Aars mægtige Byggeri ikke alene havde udlignet Befolkningstilvæksten og Tilflytningstilvæksten, men havde været i en saadan Grad Forøgelse, at Antallet af Mennesker pr. Lejlighedsenhed var sunket ganske betydeligt. Alt dette er en Kendsgerning. Alt dette er rygende ligegyldigt for Ministeren. Men hvis der er noget Middel, der kan afhjælpe dyre Lejligheder, saa er det mange Lejligheder, højtærede Minister, og vi har aldrig været inde paa en Vej, der fører til mange Lejligheder, som vi er det nu og har været det i de sidste Aar.

Der er nogle af de Spørgsmaal, som Udvalget har stillet, Spørgsmaalene 1—6 og Spørgsmaal 8, som ikke er besvaret. Hvad er Motiveringen for, at disse Spørgsmaal ikke er besvaret? Ja, Motiveringen er den, at det vilde tage 3 Maaneder at skaffe Besvarelserne frem. Nu vel, Udvalget har akkviesceret derved, ikke forlangt, at disse Oplysninger skulde skaffes. Men man føjer til i Besvarelsen af, hvorfor disse Oplysninger ikke er skaffet til Veje, at naar disse Meddelelser nu i Løbet af 3 Maaneder var skaffet til Veje, vilde de allerede være forældede. Det angaar Spørgsmaalet om Lejeforhøjelser, og jeg kan ikke indse, at Oplysninger vedrørende Udviklingen i Lejebevægelserne, som da vilde være skaffet til Veje, kunde være forældede, hvis det er det,

man ønsker oplyst: i hvor stor Udstrækning Lejen vilde stige.

Endvidere maa jeg gøre den højtærede Minister opmærksom paa, at det, der har været afgørende, ene afgørende, for Venstres Stilling til denne Sag, har været Vurderingen af de forskellige Ting, som har Forbindelse med dette Spørgsmaal og med denne Sags Afgørelse, og intet som helst andet, Hr. Minister, men — Tyv tror, hver Mand stjæler!

Der udkommer et Skrift her i København, der hedder „Boligen“ og der staar paa dets Forside, at det er Fællesorganisationen af almenyttige danske Boligselskaber, der udgiver det. Nu skal jeg ikke udtale mig om, hvorvidt Udgiverne af dette Skrift findes paa den ene eller anden Side af den Grænse, som f. Eks. den højtærede Minister vil trække, med Hensyn til hvem der har Ret i deres Standpunkt over for dette Spørgsmaal, men jeg gaar ud fra, at de Mennesker, der er med til at udgive dette Organ, og de, der læser det, i hvert Fald er Folk, der i nogen Grad har Forstand paa Boligomraadet. I dette Tidskrift for Juli—August i Aar staar en Artikel om Huslejereguleringen. Den er skrevet af cand. polit. Enrico Hansen og gives i dette Blad her fra „Arkitekten“, og Bladet kalder det en interessant Artikel. I denne Artikel underkastes hele Spørgsmaalet om Huslejereguleringen en objektiv, kalder jeg det, Bedømmelse, og denne Artikel munder ud i bl. a. følgende faa Sætninger, som jeg med Formandens Tilladelse gerne vil citere:

„Nu er Forholdet jo ofte det, at de Ejendomme, der har en lav Leje, har en kulant Ejer, der muligt ikke har ønsket og maaske heller ikke har kunnet vinde med, naar det gjaldt Forhandlinger med Huslejenævnen, „frivillige“ Forhøjelser o.s.v., saa der er maaske ikke saa meget at sige til, at disse Ejendomme nu ogsaa kommer med i Bevægelsen.“

Og senere i Artiklen hedder det:

„Men er man saaledes klar over, at det Hensyn, man i sin Tid af samfundsmæssige Grunde skyldte Lejerne af Beboelseslejligheder, vel nok nu er fyldstgjort og i hvert Fald formaalsløst at opretholde for en stadig mindre Kreds af Lejere....“

Og endelig hedder det et tredie Sted:

„De samfundsmæssige Synspunkter, der kan føres i Marken for fortsat Regulering, synes da kun at have ringe Vægt.“